

Előfizetési feltételek:
 Fizetendő Debreczenben.
 Egész évre 2 frt
 Fél évre 1 „
 Községeknek 62 kr. évi postadíj előleges
 beküldése után ingyen.
 Egyes szám ára 4 kr.
Szerkesztőségi és kiadói iroda:
 Rózsa-tér 16-dik sz. házban, (kenyér-piac)
 Vilmos sörcearnoka szomszédságában.)
 Kéziratok vissza nem adtnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:
 Négy-hasábos petit sorért 5 kr.; többször-
 rinél 4 kr.
 Nagyobb és többszöri hirdetéseknek nagyon
 kedvező engedmények tétetnek.
 Bélyegdíj: minden beigtatásért külön 30 kr.
 „Nyilntér“-ben megjelenő közlemény
 minden petit sora 15 kr.
 Hirdetések és előfizetések helyben a kiadói
 hivatalnál, Csáthy Fer. és Társa, Telegdi
 K. Lajos és László Albert könyvkereske-
 désében, Budayesten: Goldberger A. V.,
 Blockner J., Beckstein Bernát és Haasenstein
 és Vogler, Bécsben, Prágában Haasenstein
 és Vogler, A. Oppelik, Schaleck H. és
 Párisban, Hamburgban és Majnai-Frank-
 urtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf
 hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Tisztujtás.

— Aug. 22.

Nem kell rövid egy hónapnak sem elmúlni és Debreczen város hat év előtt választott tisztikarának megbízatása lejár s meg kell tartani a tisztujtást.

A határnap nincs még kitűzve. de messze nem lehet s nagyon valószínű, hogy már az új szervezeti szabályzat szerint fog megtörténni, a mi nagyon kívánatos, mert bizon sok szó fér a mai közigazgatás ügyeihez.

Csak egy kis dolgot említünk fel.

Ha egy erkölcsi bizonyítvány kell valakinek sürgősen, ha nagyon utána jár, megkapja 10—14 nap alatt, ha bocsátja a maga útjára és nem néz utána, hát jó, ha négy hét alatt kezébe kapja.

Ennek a csekély létszám és a nagy ügyforgalom az oka.

Ott van a városnak dolgozó iparosok számlájának az ügye. Oh be szomorú, de szárandó állapotban van ez is. Fél év, sőt még több is eltelik, a míg elintézik a kifogásolatlan kész munka kifizetését.

A választásra nézve már megkezdődtek illetékes és nem illetékes körökben a számítgatások.

Vannak, a kik a jelenlegi egyének néme-lyikével nincsenek megelégedve. Hát hiszen ez nagyon természetes. A tisztviselő nem lehet mindenkinek tetszése szerint s épp ebben rejlik a választás kellemetlen oldala.

Tudunk példát arra, hogy a bizottsági közgyűlés tulnyomó többsége egy értekezleten elő akart léptetni egy tisztviselőt magasabb állásra, de egy tag ellene mondott, mert mint mondá, őt két forintig büntette valami mulasztás miatt.

Valószínű is, hogy ez lesz az utolsó választás s az államosítás után élethossziglan való kinevezés lép életbe, a mi csak üdvös és jótékony hatással fog lenni a közigazgatásra.

Sajnálatos volna, ha személyi érdekek lépneek a választásnál előtérbe és sajnálatos volna, ha elejtenének egy-két egyént, a ki különben lelkesen, becsületesen vitte hivatalát.

Bizunk a választók, főképp a főispán bölcsességében, hogy a megejtett választás miatt nem lesz oka panaszra senkinek. Addig pedig hadd folyjon a számitgatás, de ne feledjék el, hogy a város érdeke a legelső dolog.

Ennek alá kell rendelni mindent.

Égő.

Ipar és törvényhozás.

1896. aug. 22.

Ha kiállításunk ipari és gépcarnokát figyelemmel átvizsgáljuk, lehetetlen, hogy meg ne találjuk azon óriási különbséget, melyet a közelmúlt és jelen között ipari fejlődésünk felmutat.

Husz-huszoöt évvel előbb még minden divat és fényűzési cikkért külföldre kellett mennünk, drágán és aranyakkal fizettük meg Ausztria minden ócska gyártmányát és gyáripari cikkeit és ezzel csupán annyit kaptunk cserébe, hogy olcsóért kivitték tőlünk a nyers terményeket, hogy ezután feldolgozva mi ismét visszavásároljuk tiszszeresen megfizetve.

Sajnos, hogy egyes áru és iparcikkekben mindég külföldre kell szorulnunk, ma azonban már kisebb arányu ezen szükséglet, mint előtől 25 évvel volt.

Azért szólok éppen 25 évről, mert egy negyed század sokszor forduló pont egy nemzet életében, nevezetes időszak ipari és kereskedelmi fejlődésünk terén.

Ha teljesen kiakarnók zárni a külföldi iparcikkek beözönlését, meg kellene indítani azt a mozgalmat, melyet Kossuth és a „Nemzeti védegy-let“ 1843-ban s egy újabb nemzedék 1860-ban kezdeményezett, hogy t. i. egyáltalán semmi idegen árut, semmi külföldi gyártmányt ne rendeljünk és ne fogadjunk el s ha Ausztria piócsa ágensei előzőnk az országot, mntassunk ajtót nekik és kiáltunk büszkén eléjük, hogy mi csak magyar czé-gektől vásárolunk.

Ez lenne a leghatásosabb ellenszert a külföldi áruk beözönlése ellen.

És mit vesztenénk? Semmit.

Ipari és mezőgazdasági cikkeinket tökélete-

sített gépeinkkel elő tudjuk állítani. Egyedül a brüsseli csipkét s az angol bőrárukat kellene beszerezni. De nem lehetne ezekről egy időre lemondani?

Ha a kis Bulgária tíz évig nem vásárolt semmit Szerbiától és ezzel teljesen kiszorította a bevittet: mi ne mernénk és ne bírnók ezt megtenni, a midőn legfontosabb létérdekeinkről, iparunk és közzgazdaságunk fejlődéséről van szó?

És mindezen ipari és kereskedelmi fejlődésünk összefügg gépiarunk haladásával s magyar találmányaink sikerével. Ámbár Anglia a gépek hazája, kiállítás és czélszerűség tekintetében megálljuk a versenyt velük.

Állításunkat igazolhatjuk kiállításunk gépcarnokával, melyben a felmutatott tárgyak nem egyszer lettek összehasonlítva a külföld hasonló tárlatával (szakértők által) csak dicséretet halottunk.

Azokban ipari és kereskedelmi fejlődésünk jövője nem csak az azt művelők kezében van letéve, hanem a jövő biztosítása törvényhozóinktól függ, a kiknek kötelessége iparunkat ápolni és a külföld terjeszkedésével szemben érdekeit tőle telhetőleg megővni.

Valóban pedig csak akkor fogunk nagy arányokban fejlődni, s a nemzeti vagyonosodás terére lépni, ha termékeinknek piacokat teremtünk s azokat oly képen bírjuk elhelyezni, hogy a befektett anyagot, erőt és fáradságot többszörösen vissza-
 kapjuk.

Ha áruink és cikkeinkkel csak saját szükségleteinket bírjuk kielégíteni, az még nem jelenti a helyzet jobbulsát, annyit és olyant kell produkálni, hogy itthon kielégítve még a külforgalomban is részt vehessünk.

És ezen törekvések megvalósítására csak egy ut vezet. Olyan kereskedelmi szerződéseket kell a kiviteli államokkal kötni, hogy áruink a külföld piacán is versenyképesek legyenek s viszont alkalmas módon retosió nélkül, de korlátozzuk a behozatalt, mert hiszen háj! Istennek a bérzes hazában minden nyers anyag rendelkezésünkre áll. Ez a törvényhozás kötelessége ipari és kereskedelmi fejlődésünk érdekében. Ha ennek jól eleget tesznek, csak akkor mondhatjuk el kereskedelmünk újjálkötőjával, hogy:

„Magyarország nem volt, hanem lesz!“

Irodalom és művészet.

1895—96 évkönyv a debreczeni ev. ref. főiskola akad. tanszakairól. Összeállította Sass Béla

— Hát legelőször is itt van négy dáma, ezekre mindegyikre gondoljon egy nőt.

— De kérem én csak egyre akarok gondolni.

— Hallgasson, ne szóljon közbe, hanem azt tegye, a mit mondok. Nos gondolt már?

— Igen.

— A hercz király lesz maga. Így és most emelje meg a kártyát.

A fiatalember megemelte és mosolygva nézett a szép szemekbe.

Az asszonyka pedig nagy komolyan kezd.

— Hallja maga Mándi, maga szerelmes!

— Dehogyan vagyok.

— De hiszen a kártya mutatja!

— Hát akkor sem igaz.

— No látja milyen maga. Megesküszik, hogy mindent elhisz és már az első szónál azt mondja, hogy nem igaz. Akkor nem lehet magának hinni sohasem.

— Igen, igen, szerelmes vagyok, csak kérem folytassa.

— Jól van, de ha még egyszer kételkedni fog, összecsapom a kártyát.

— Tehát maga szerelmes még pedig egy szép szöke nőbe.

— Barnába.

— Nem, szökébe, ha mondom, hiszen itt van káró dáma. Még pedig halálosan szerelmes. Pedig az a nő magát nem szereti csak hitegeti. No lássuk most mi áll magának? Középre tette a hercz királyt és elkezdte a kártyákat jobbra, balra, felette és alatta kirakni.

— Bizony kedves Mándy barátom maga csapodár. Nem elég, hogy egy szöke nőbe szerelmes, de még egy barnát is hiteget. Ezt világosan mutatja itt a pikk dáma. Pedig a pikk dáma szereti magát a káró dáma pedig nem. Hanem szegény hercz dáma kár, hogy maga után annyira eped, mert maga reá sem gondol.

oz évi akad. igazgató. Nemesak terjedeleme, (142 lap), nemesak külseinra nézve, do beltartalmát tekintve is, fenti iskolai övkönyv messze tulszárnyalja az ilyen sablonszerű, ma tuczatszámra megjelenő övkönyveket. Az értekezések tudományos becsüknél a könyvben foglalt más dolgok a debreczeni ev. ref. főiskola boléletének hű részletes rajzúnál fogva: teszik becsesé ezt a kötetet, melynek tartalma a következő: I. Értekezések és beszédek a) akad. igazgató szökefogó beszéde, néhány szó a szoltárok keletkezésének koráról. b) Főtiszt. Kiss Áron piuspük ur beszédei. c) Dr. Bartha Béla szökefogó értekezése. A kereskedelmi társaságok jogi személyisége. d) Dr. Kőrösi Zoltán szökefogó értekezése. A vármegyék szoroplósa a magyar politikai élet terén 1526—1848-ig. e) Akad. igazgató üdvözlő beszéde.

— II. Theologiai és jogi akadémiánk bolélet az 1895/6 iskolai évben. — III. A főiskola alkotó részei és kormányzása. — IV. Előadók tanárok és tantárgyaik.

— V. Vizsgálati bizottságok. — VI. Gyűjtemények, intézetek gondviselői, főiskolai rendes és segédhivatalok. — VII. Alapítványok pályaművek jutalmazására. — VIII. Ösztöndíj alapítványok, segély és jutalom alapok. — IX. Az 1895. évi pályázatok eredménye. — X. Az 1896. évre kitűzött pályakérdések. — XI. Az akadémiái hallgatók névsora. — XII. A tanuló ifjuság statisztikája. XIII. Ifjusági egyleti élet. — XIV. Egészségügy. — XV. Anyakönyvtár. — XVI. Ösztöndíjban, segélyezésben és könyvjutalomban részesült akadémiái hallgatók névsora. — XVII. Tápintézetre vonatkozó adatok. — XVIII. A theol. illetőleg jogi és államtudományi államvizsgálatokra vonatkozó kimutatás. — XIX. Tájékoztulás az 1896/7 iskolai évre. — Függelék.

— II. Theologiai és jogi akadémiánk bolélet az 1895/6 iskolai évben. — III. A főiskola alkotó részei és kormányzása. — IV. Előadók tanárok és tantárgyaik.

— V. Vizsgálati bizottságok. — VI. Gyűjtemények, intézetek gondviselői, főiskolai rendes és segédhivatalok. — VII. Alapítványok pályaművek jutalmazására. — VIII. Ösztöndíj alapítványok, segély és jutalom alapok. — IX. Az 1895. évi pályázatok eredménye. — X. Az 1896. évre kitűzött pályakérdések. — XI. Az akadémiái hallgatók névsora. — XII. A tanuló ifjuság statisztikája. XIII. Ifjusági egyleti élet. — XIV. Egészségügy. — XV. Anyakönyvtár. — XVI. Ösztöndíjban, segélyezésben és könyvjutalomban részesült akadémiái hallgatók névsora. — XVII. Tápintézetre vonatkozó adatok. — XVIII. A theol. illetőleg jogi és államtudományi államvizsgálatokra vonatkozó kimutatás. — XIX. Tájékoztulás az 1896/7 iskolai évre. — Függelék.

— V. Vizsgálati bizottságok. — VI. Gyűjtemények, intézetek gondviselői, főiskolai rendes és segédhivatalok. — VII. Alapítványok pályaművek jutalmazására. — VIII. Ösztöndíj alapítványok, segély és jutalom alapok. — IX. Az 1895. évi pályázatok eredménye. — X. Az 1896. évre kitűzött pályakérdések. — XI. Az akadémiái hallgatók névsora. — XII. A tanuló ifjuság statisztikája. XIII. Ifjusági egyleti élet. — XIV. Egészségügy. — XV. Anyakönyvtár. — XVI. Ösztöndíjban, segélyezésben és könyvjutalomban részesült akadémiái hallgatók névsora. — XVII. Tápintézetre vonatkozó adatok. — XVIII. A theol. illetőleg jogi és államtudományi államvizsgálatokra vonatkozó kimutatás. — XIX. Tájékoztulás az 1896/7 iskolai évre. — Függelék.

— II. Theologiai és jogi akadémiánk bolélet az 1895/6 iskolai évben. — III. A főiskola alkotó részei és kormányzása. — IV. Előadók tanárok és tantárgyaik.

— V. Vizsgálati bizottságok. — VI. Gyűjtemények, intézetek gondviselői, főiskolai rendes és segédhivatalok. — VII. Alapítványok pályaművek jutalmazására. — VIII. Ösztöndíj alapítványok, segély és jutalom alapok. — IX. Az 1895. évi pályázatok eredménye. — X. Az 1896. évre kitűzött pályakérdések. — XI. Az akadémiái hallgatók névsora. — XII. A tanuló ifjuság statisztikája. XIII. Ifjusági egyleti élet. — XIV. Egészségügy. — XV. Anyakönyvtár. — XVI. Ösztöndíjban, segélyezésben és könyvjutalomban részesült akadémiái hallgatók névsora. — XVII. Tápintézetre vonatkozó adatok. — XVIII. A theol. illetőleg jogi és államtudományi államvizsgálatokra vonatkozó kimutatás. — XIX. Tájékoztulás az 1896/7 iskolai évre. — Függelék.

— V. Vizsgálati bizottságok. — VI. Gyűjtemények, intézetek gondviselői, főiskolai rendes és segédhivatalok. — VII. Alapítványok pályaművek jutalmazására. — VIII. Ösztöndíj alapítványok, segély és jutalom alapok. — IX. Az 1895. évi pályázatok eredménye. — X. Az 1896. évre kitűzött pályakérdések. — XI. Az akadémiái hallgatók névsora. — XII. A tanuló ifjuság statisztikája. XIII. Ifjusági egyleti élet. — XIV. Egészségügy. — XV. Anyakönyvtár. — XVI. Ösztöndíjban, segélyezésben és könyvjutalomban részesült akadémiái hallgatók névsora. — XVII. Tápintézetre vonatkozó adatok. — XVIII. A theol. illetőleg jogi és államtudományi államvizsgálatokra vonatkozó kimutatás. — XIX. Tájékoztulás az 1896/7 iskolai évre. — Függelék.

— III. A főiskola alkotó részei és kormányzása. — IV. Előadók tanárok és tantárgyaik.

— VI. Gyűjtemények, intézetek gondviselői, főiskolai rendes és segédhivatalok. — VII. Alapítványok pályaművek jutalmazására. — VIII. Ösztöndíj alapítványok, segély és jutalom alapok. — IX. Az 1895. évi pályázatok eredménye. — X. Az 1896. évre kitűzött pályakérdések. — XI. Az akadémiái hallgatók névsora. — XII. A tanuló ifjuság statisztikája. XIII. Ifjusági egyleti élet. — XIV. Egészségügy. — XV. Anyakönyvtár. — XVI. Ösztöndíjban, segélyezésben és könyvjutalomban részesült akadémiái hallgatók névsora. — XVII. Tápintézetre vonatkozó adatok. — XVIII. A theol. illetőleg jogi és államtudományi államvizsgálatokra vonatkozó kimutatás. — XIX. Tájékoztulás az 1896/7 iskolai évre. — Függelék.

— VIII. Ösztöndíj alapítványok, segély és jutalom alapok. — IX. Az 1895. évi pályázatok eredménye. — X. Az 1896. évre kitűzött pályakérdések. — XI. Az akadémiái hallgatók névsora. — XII. A tanuló ifjuság statisztikája. XIII. Ifjusági egyleti élet. — XIV. Egészségügy. — XV. Anyakönyvtár. — XVI. Ösztöndíjban, segélyezésben és könyvjutalomban részesült akadémiái hallgatók névsora. — XVII. Tápintézetre vonatkozó adatok. — XVIII. A theol. illetőleg jogi és államtudományi államvizsgálatokra vonatkozó kimutatás. — XIX. Tájékoztulás az 1896/7 iskolai évre. — Függelék.

— IX. Az 1895. évi pályázatok eredménye. — X. Az 1896. évre kitűzött pályakérdések. — XI. Az akadémiái hallgatók névsora. — XII. A tanuló ifjuság statisztikája. XIII. Ifjusági egyleti élet. — XIV. Egészségügy. — XV. Anyakönyvtár. — XVI. Ösztöndíjban, segélyezésben és könyvjutalomban részesült akadémiái hallgatók névsora. — XVII. Tápintézetre vonatkozó adatok. — XVIII. A theol. illetőleg jogi és államtudományi államvizsgálatokra vonatkozó kimutatás. — XIX. Tájékoztulás az 1896/7 iskolai évre. — Függelék.

— X. Az 1896. évre kitűzött pályakérdések. — XI. Az akadémiái hallgatók névsora. — XII. A tanuló ifjuság statisztikája. XIII. Ifjusági egyleti élet. — XIV. Egészségügy. — XV. Anyakönyvtár. — XVI. Ösztöndíjban, segélyezésben és könyvjutalomban részesült akadémiái hallgatók névsora. — XVII. Tápintézetre vonatkozó adatok. — XVIII. A theol. illetőleg jogi és államtudományi államvizsgálatokra vonatkozó kimutatás. — XIX. Tájékoztulás az 1896/7 iskolai évre. — Függelék.

— XI. Az akadémiái hallgatók névsora. — XII. A tanuló ifjuság statisztikája. XIII. Ifjusági egyleti élet. — XIV. Egészségügy. — XV. Anyakönyvtár. — XVI. Ösztöndíjban, segélyezésben és könyvjutalomban részesült akadémiái hallgatók névsora. — XVII. Tápintézetre vonatkozó adatok. — XVIII. A theol. illetőleg jogi és államtudományi államvizsgálatokra vonatkozó kimutatás. — XIX. Tájékoztulás az 1896/7 iskolai évre. — Függelék.

— XII. A tanuló ifjuság statisztikája. XIII. Ifjusági egyleti élet. — XIV. Egészségügy. — XV. Anyakönyvtár. — XVI. Ösztöndíjban, segélyezésben és könyvjutalomban részesült akadémiái hallgatók névsora. — XVII. Tápintézetre vonatkozó adatok. — XVIII. A theol. illetőleg jogi és államtudományi államvizsgálatokra vonatkozó kimutatás. — XIX. Tájékoztulás az 1896/7 iskolai évre. — Függelék.

— XIII. Ifjusági egyleti élet. — XIV. Egészségügy. — XV. Anyakönyvtár. — XVI. Ösztöndíjban, segélyezésben és könyvjutalomban részesült akadémiái hallgatók névsora. — XVII. Tápintézetre vonatkozó adatok. — XVIII. A theol. illetőleg jogi és államtudományi államvizsgálatokra vonatkozó kimutatás. — XIX. Tájékoztulás az 1896/7 iskolai évre. — Függelék.

— XIV. Egészségügy. — XV. Anyakönyvtár. — XVI. Ösztöndíjban, segélyezésben és könyvjutalomban részesült akadémiái hallgatók névsora. — XVII. Tápintézetre vonatkozó adatok. — XVIII. A theol. illetőleg jogi és államtudományi államvizsgálatokra vonatkozó kimutatás. — XIX. Tájékoztulás az 1896/7 iskolai évre. — Függelék.

— XV. Anyakönyvtár. — XVI. Ösztöndíjban, segélyezésben és könyvjutalomban részesült akadémiái hallgatók névsora. — XVII. Tápintézetre vonatkozó adatok. — XVIII. A theol. illetőleg jogi és államtudományi államvizsgálatokra vonatkozó kimutatás. — XIX. Tájékoztulás az 1896/7 iskolai évre. — Függelék.

— XVI. Ösztöndíjban, segélyezésben és könyvjutalomban részesült akadémiái hallgatók névsora. — XVII. Tápintézetre vonatkozó adatok. — XVIII. A theol. illetőleg jogi és államtudományi államvizsgálatokra vonatkozó kimutatás. — XIX. Tájékoztulás az 1896/7 iskolai évre. — Függelék.

— XVII. Tápintézetre vonatkozó adatok. — XVIII. A theol. illetőleg jogi és államtudományi államvizsgálatokra vonatkozó kimutatás. — XIX. Tájékoztulás az 1896/7 iskolai évre. — Függelék.

— XVIII. A theol. illetőleg jogi és államtudományi államvizsgálatokra vonatkozó kimutatás. — XIX. Tájékoztulás az 1896/7 iskolai évre. — Függelék.

— XIX. Tájékoztulás az 1896/7 iskolai évre. — Függelék.

— Függelék.

„Thália“ zenei és debreczeni színházi lap lesz. Kimerítően fog foglalkozni a lap a debreczeni színházról, programjába felvette a debreczeni színház multjának és jelenének ismertetését mellett annak jövőjével, fejlesztésével és emelésével való foglalkozást. A „Thália“ szerkesztői és tulajonosai Mile Pál hirlapíró kollégánk és Benedek Gyula, Konjátly társulatának kiváló bonvivante színésze és rendezője lesznek.

A „Tháliának“ következő rovatai lesznek: Első czikk. Társza. Színházi hírek. Színházi történetek. Zene. Színész-adomák. Ripacs. Szerkesztői üzenetek.

A „Thália“ szerkesztői elhatározták azt is, hogy a színházról önálló tagjait, kezdve az igazgató páron

— Nem gondol reá. Én ugyan nem tudom, hogy ki lehet a hercz dáma, de sajnálom szegényt. Itt van a treff ász, ez világosan mutatja, hogy nagy szomorúság vár reá. Most még a treff király is, — ez egy szöke férfi, a ki a hercz dámat halálosan szereti és meg fogja kérni.

— Az nem lehet kérem, az lehetetlen — szólt közbe izgatottan Mándy.

— Már mondtam magának, hogy a treff király a hercz dámat megfogja kerni és punktum. Ez így van, láthatja maga is.

— És a hercz dáma megy?

— A hercz dáma csak magát szereti és nem fog hozzá menni a treff királyhoz.

Mándy megkönnyebbülten sóhajtott fel.

— De várjon csak itt van a pikk kilenczes. Ez nagy szerencsétlenséget jelent. No de enyhíti a hercz ász, mely viszont szerencsét jósol. A káró ász azt mondja, hogy maga valamiben tőri a fejét, melynek sikeres vége lesz.

Mikor valamennyi kártyát kirakta, elkezdett a hercz királytól kezdve hetet számitani. Első számitás is a hercz dáma esett.

— Látja a hercz dáma mindig magára gondol — akkor újra hetet számitott és a treff királyra esett a hetes szám — pedig magának még keblem-tlensége lesz a treff királyival a hercz dáma miatt.

— Nem bánom, allok elébe, csak azt szeretném tudni, ki az a treff király.

— Az a treff király egy szöke fiatal ember.

— Talán Barcsa Tólor?

A szép asszony elpirult, összecapta a kártyát és duzzogva felállt helyéről.

— Menjen maga rossz ember, maga mindig közbe szól és én többé nem fogok magának kártyát vetni.

— De Adél kérem, engedjen meg nekem, nem tudtam tovább hallgatni, hogy a treff király mindig a hercz dáma körül csapja a szelet.

— De mit törődik a hercz dáma sorsával, mikor maga nem is gondolt reá.

TÁRCA.

Dalok.

I.

Rólad álmodtam az éjjel
 Oly aranyos szépet:
 Gyöngyharmatos mezőn valánk
 Virágok közepett.

És fejed vállamra hajtád,
 Szemembe fel néztél,
 Hő szived hév szerelméről
 Oly szépen beszéltél.

S míg hosszan el-elhallgatám,
 Karod által ölelt
 S ajkaink egy hosszú, forró
 Édes csókban éggett:

S mire a csók vége szakadt,
 Szellő szárnya lebben,
 Elűzte a tündér álmat
 S nem látlak sohasem! . . .

II.

Rózsás ábrándok fellegén
 Mindég csak téged látlak én,
 Ott vagy, mindig ott vagy velem;
 Szép arcod mily édes nekem!
 Mellettem vagy lépten nyomon,
 Dobogó szived hallgatom
 S látom ajkad mint nyíl szóra:
 Üdvöt adó vallomásra.

S felejttem, hogy már elfelejtssz,
 Csak azt érzem, hogy hön szeretsz.
 Még a bu is enyhül mélyén,
 Rózsás ábrándok fellegén. . . .

Radóczy Ilona.

Kártya.

A fiatal szép özvegy ott ül szembe vele a diványon. Régi ismerősök, bizalmasan beszélgetnek. A szép asszony olykor fel-felkaczag ezüstcsengésű hangján és ujjai szórakozottan játszanak az asztalon levő csengővel.

— Hát csakugyan nem akarja nekem megtenni kéréssem, — szólt a fiatal ember, — pedig látja, milyen szépen kérem. Nem akar nekem kártyát vetni?

— Nem, ismétlem, hogy nem. Maga hitetlen Tamás, maga nem hisz a kártyának, pedig én biztosan tudom, hogy a kártya igazat mond. Én csak olyanoknak vetek kártyát, a kik el is hiszik, a mit mondok.

— De kedves Adél, hiszen már mondtam

ismertetni fogják a lapban külön cikkben. Közölni fognak aztán a szerkesztők a társulat kedves művésznőinek és művészeinek tollából érdekes epizódok leírását, mely pályájukon velük történt meg. A „Thália” kivétel nélkül mindennap megjelenik és pedig reggel 8 órakor már kézhez kapja az olvasó közönség. Naponként 4 oldal terjedelmű lesz a lap, hétfő kivételével, a mikor csak két oldalon fog megjelenni. Az első oldalon fogja találni a közönség mindig az az napi előadás bszinlapját. A lapot a „Csokonai” nyomda kiadó vállalat nyomdájára állítja ki a töle már megszokott izléssel. Előfizetési ára az egész szini évadra szept. 26-tól ápril 30-ig 5 frt, a szini évad felére jan. 15-ig 2 frt 50 kr, egy óra 80 kr, egyes szám ára 10 kr.

Karcolatok.

— Innen, onnan, mindenünnen. —

Lassan csak muldognak a kutya napok. Megyünk a nyárból kifelé s bár zöld a falombja még, nem ritkán hull már egy-egy megsárgult levél hirnökeképp az ősznek.

De azért az igazi szép napok még ezután jöhetnek.

A mikor érik az őszi barack, a szőlő, no meg a tengeri.

Hát bizony ne is következzenek be azok a szürke, szintelen napok hamar, lesz annak idejében elég mód a megunásokban.

*

Erősen rövidülnek már a napok.

Korán leszál az est fátyola, korán kigyulnak a ragyogó csillagok.

De hiszen ez nem baj. Korábban lehet hozzáfogni az — élvezetekhez.

*

Lejáróban van már a szünidő is,

A lapokban hemzseg a sok beiratkozásra való figyelemztetés, a mi az aranzsuezi szép napok elmultát hirdeti.

Jön a könyvkereskedők szürete és megkezdődik a — biliárd asztalok állandó igénybe vétele.

*

A katonák meg most mentek el egy kis — sétára.

Üresek a kaszárnyák és a cselédek sokkal gyorsabban járják meg a — kutat.

Nem folyik a kapukban vidám enyelgő beszéd, mert megfújták a trombitát s elment a két regement.

Hej! milyen jó is lesz majd az a viszontlátás!

*

Egy színházi napilap fog megjelenni egy derék fiatal kollégánk szerkesztésében.

Igérjük, hogy hirt adnak minden a szintársulat tagjai közt történő eseményről.

Vagyis, ugyebár olvasni fogjuk, hogy:

— „Fellegormi Aladár, színtársulatunk tehetséges tagja, ma d. e. 1/2 12 órakor kiváltotta óráját — a zálogházból.”

Vagy:

„Aranyos Katinka k. a. u. trikotja megérkezett s meggyőződünk, hogy az nincs — kitöltve.”

Vagy:

„Ó nagysága a szinigazgatóné, ma déiben pompás töltött káposztát főzött, melynek illatát többen élvezték, sőt egyesek tisztelet példányt is kaptak belőle.”

— De igen is gondolok, sőt minden gondolatom az övé. Mert én a hercz dámát szeretem, imádom és nem engedem, hogy tölem valaki elrabolja. Én azt a férfit megölném.

A szép asszony közeledett a férfihoz és kíváncsi arccal kérte:

— Mándy! Én magának jó barátja vagyok és szívesen segítek magán. Mondja meg nekem, hogy ki az a hercz dáma?

Mándy zavarba jött és elkezdett az ablakon dobolni ujjával.

Hát nincs bizalma hozzám, nem akarja elárulni titkát? Előíttem egész bizalommal mondhatja meg a nevét, mert én nem fogom elárulni senkinek. Azután látja én még közbe is fogok járni nála a maga érdekében. Nos mondja, hogy ki az?

— De hát ha a hercz dáma nem szeret engemet és visszautasít? — Akkor én föbe lövöm magamat.

— Dehogyan nem szeret, dehogyan nem szeret, hiszen a kártya világosan mondotta!

— Hát igazán szeret?

— Persze, hogy igazán!

— És eljönne hozzám feleségül?

Most megint az asszonyka jött zavarba és elpirulva válaszolta:

— Azt én nem tudom, azt kérdezze meg a hercz dámától?

Mándy hirtelen elhatározással letérdelt a szép asszony elé, megfogta a kezét és így szólt:

— Adél, én önt szeretem, imádom. Ön az én hercz dámám és én nem fogok szeretni mást soha sem. Oh mondja, hogy szeret engemet és az én édes kis feleségem lesz?

Az asszonyka elmosolyogta magát és édes szép fejét lehajtva, megcsókolta a fiatal ember homlokát s csendesen válaszolt:

— Igaza van a kártyának, én is szeretem magat s hű felesége leszek örökre.

S. G.

Ha pedig nem éppen ilyen hírek jelennének is meg az életrevaló új hirlapban, hát akkor dupla melegséggel ajánljuk legfrissebb *ö c s i k é n k e t* a közönség dédelgető — kegyeibe.

*

Szülésnő képezde is lesz már városunkban nem soká.

Az igaz, hogy még se épület, se semmi nincs hozzá, de azért ez igazgatója már ki van nevezve.

Itt hát előbb lett a nyul, mint a — bokor.

No de a hol nyul van, ott már nem messze van a bokor sem!

*

Hát különben nem csak a diákoknak, de a nyulaknak is elmúlt a szép idejük.

A diákokat kézbe veszik a haragos professor urak, a nyulakat meg a vadászok kaparintják elő a fegyver csővére elé.

Az igaz, hogy a diák nem futhat el a haragos professor elől, mint a nyul a vadász bacsitól, de az is igaz, hogy a diák bőre sincs oly csiklandós helyzetben, mint a nyulé.

A diáknak elhuzza a nótáját a tanár, de a vadász a nyul nótáját — el, a bórét meg — elhuzza.

*

„Egy budapesti fénykép” cím alatt egy limonádé ízü iratoscska látott napvilágot városunkban.

Dr. Wolaffka érdemes püspökünkről szól az írójja, a ki kisasszony s azzal végzi, hogy csokolni való ember Wolaffka.

Jó, jó, de ki kérdezte? A püspök bizonyosan — nem.

*

Az országos kiállítás alkalmából a fodrászok is országos gyűlést tartottak s ez alkalmából verseny fésülést rendeztek.

Jól tették. Mesterségükbe vág!

De hiszen a fővárosban most mindenki azon fáradozik, hogy a jó vidékieket alaposan — megfésüljék.

HÍREK.

Buzaszem.

Áldott növénynek parányi magva! Itt pihensz a porban, lábam előtt. Széttiporhatnálak, de kezembe veslek, mert megszentelt téged a küzdő halandók omló könnyűje, csordult vére. Imájába foglal minden ember. Érted eped, érted harcol, miattad fárad e kerek világ minden lakója.

Piruló buza szem! Te érted kelt ádáz tusára a góth, a germán, miattad rombolt a vándal, ezred év előtt érted csatározott a hun és a longobárd.

Magvad éltet ad és erőt! Pereg a könny a szalma viskók alatt; hull a verejték birhatásodért; boldog a nép, melynek földjén fakadsz; inség köszönt be, hol csirád kivész.

Kain megölte Ábelt miattad. Testvérré ront a testvér s míg a gazdag duskál benned, Lázárnak ajka eped egy morzsád után.

Más növény is sarjad a barázdák között. A máknak magva édes, de kábit s mámorit, a datura mérge gyilkol és butit, de te, parányi buza szem, éltet és üdvöt adsz.

A mesék mannája a végtelen pusztán nem volt oly áldott, miként te vagy; bolygó népek üdvöt adó étke; vándor madarak kedves fészke s bokra; mi lenne a föld, ha te kipusztulnál? Sívár sivatag, fekete pokol.

A természet csodája a czedrus, fenn a Libanon ormán, a büszke fenyő a sziklák oldalán eltörpül melletted te csodás növény!

Pedig mennyi ellenséged van neked! — A tövis, a dudva, a gaz, a fekete konkoly, mely elnyomni akar.

Ellened tör a kártékony rovarok hada, megmetelyez a rothasztó üszög, porba tipor a száguldó vihar, remegő száraidnak aranyos kalaszát szerzte szétveri a jégeső, de te újra éledsz, ismét megfakadsz, ha jön a kikelet s áthevit a nap. Mikor megsárgul szinig telt fejed, villan a kasza, pendül a sarló. Kévébe köt sok ezernyi nép s tarlott mezőkön zeng a háladal, szárnyal magasba a halleluja.

A harmat, mely read esik, ejköltözött lelkek hálakönyve, a napsugár melege, a pirkadó hajnalon áthevit, mennybe szállt szellemek szerelmes csókja. Az esti szél, mely simogat, bolygó tündérek édes susogása.

Parányi buza szem itt a tenyereimen, légy áldott! Terjessz boldogságot a küzdő emberek között e forgó földtekén!...

— **A király születésnapja.** Azzal a kegyelettel és hűséggel ünnepelte Debreczen város közönsége augusztus 18-át, apostoli királyunk születése napját, a melynek gyökerei egy ezredév óta nyulnak mélyen be a magyar ember szívébe s a mely Szent István koronájának mostani fölkennt viselője iránt egészen a rajongó szeretetig fokozódott. — Ünnepi dísz tőlött városunk, zászlók lengtek a házakon. A templomok megteltek imádkozók ezreivel, a kik a szerető szív túlradó érzelmeivel zengett hálát a magyarok Istenének, a ki a legnagyobb királyainkhoz hasonló böles, igazságos és dicső királyt adott nekünk. Ő érte szállott egekbe kedden minden ének és minden ajk imája. Délben

a „Bika” szálló nagy termében dr. Wolaffka Nándor v. püspök adott nagy ebédet, melyen 300-an voltak jelen. A tisztek nagy része a Pavillon tiszti étkezőjében ebédelt s a lakatya előtt a katona zenekar játszott egész d. u. 4 óráig.

— **Kitüntetés.** Széll Farkas kir. táblánk érdemteljes tanácselnökét ő felsége régi nemesi rangja megtartása mellett a bessenyei előnév használatára jogosította fel. A kitüntetés kellemes hatást gyakorolt városunkban.

— **Dijnok szövetség.** Az országos díjnos szövetségbe városunkból csak 51 tag akar belépni. Ennyi adta be a belépő ívet az elnökséghez. Ez bizony nagyon, de nagyon csekély szám, ha visszagondolunk az eszme lelkes felkarolónak nagy számára s ha felgondoljuk, hogy mennyi előnyt szereshetnének a belépésükkel.

— **Rendkívüli egyházkerületi közgyűlés.** A Vály János halálával megüresedett tiszántúli ev. ref. egyházkerületi főgondnoki állását rövid idő mulva betöltik. Kiss Áron püspök az illetékes egyénekkel folytatott tárgyalás alkalmával abban állaoadtak meg, hogy szeptember hó 8-dikára rendkívüli egyházkerületi közgyűlést hívnak egybe a melyen elrendelik a főgondnoki állásra a szavazást s kitűzik az őszi rendes közgyűlés idejét. A szavazatok felbontására is határnapot tűznek ki. A megválasztandó új főgondnokot már az őszi közgyűlésen beigtatják. A jelöltek gr. Dégenfeld József főispán és Úray Imre egyházi gondnokok.

— **Nemzeti ünnep.** Az első magyar király Szent István a névnapját a szent férfiuhoz illő kegyelettel ünnepelte városunk. A templomokban istenitiszteletek voltak. Legfényesebb volt a r. kath. templomban, hol Tárkányi Péter mondott nagy misét, majd egyházi beszédet. A kitűnő lelkész igazán remek bkszédet mondott. Egy század honvéd csapat is kivonult a 39-ik ezred zenekarával. A város fel volt lobogózva.

— **Diadal-ut.** A mi derék győztes dalára-ink megnézték a bájos Balaton vidékét s előbb Almádban, majd Keszthelyen rendeztek fényes sikerű dalestélyt. Mindenütt nagy rokonszennvel és szíves barátsággal fogadták s nem győzik dicsérni az ottaniak vendégszeretét.

— **A fekete leves.** Az idén nagy lakvátozások jelentettek be. Május és június hónapokban közel 30 ezer változást jelző lap adatott be a bejelentési hivatalhoz s most tűnik ki, hogy sok be és kijelentés elmaradt. Ezekről most veszik fel a kihágásokat s nagyon valószínű, hogy az alkalmazandó büntetésekből szép összeg gyűl be a szegény alap javára.

— **A nemzeti zenedében** a növendékek beiratása f. évi aug. 29-től bezárólag szeptember 4-ig az intézet helyiségében (IV. Koronaherczegutca 10. szám I. emelet) naponként délelőtt 9—1 óráig történik. Ezen időn túl csak is külön igazgatói engedély alapján alólirt lakásán (IV. Zöldfa-utca 7. szám II. emelet) Mindkét nembeli növendékek felvétetnek az ének, zongora, orgona, az összes vonós és fúvó hangszerek továbbá az őszhangzattani zeneszerzési, zenetörténeti és zenekari iskolába, valamint az egyházi zenekar és lyurgiai tanszakkokban. Beiratási díj 5 frt. Budapest, 1896. aug. 20. Bartay Ede kir. tan. a nemzeti zenede igazgatója.

— **Vidám nap.** Gyönyörű látványosságot nyújtott kedden reggel a tábort misére egybegyűlt több mint 4000 katona. A pavillon előtti szabadterén állt fel a 39. ezred 3 zászlóalja, a 101-dik gyalogezred 1 zászlóalja, továbbá a honvéd és közös huszárság. Kivonultak a csendőrök és a ménlőtelep katonái. Az egész fölött Schuyitz ezredes parancsnokolt. Mise után az egész katonaság felvonult a piacra s Jekelfalusi tábornok előtt álltak. Délben jobb volt a „menázi” mint máskor, sőt egy-pár deczi bort is kaptak a fiuk. Este minden katona egy-egy csajka turós galuskát kapott. A hangulat persze emelkedett volt.

— **1856. aug. 16—1896. aug. 16.** Két határkő ez a két időszám egy olyan pénzintézet életében, a melynek jótékony működését Debreczen és messze nagy vidékének közgazdasága már 40 év óta élvezi. Aug. 16-án volt 40 éve annak, hogy az osztrák-magyar bank (akkor még nem egészen ez volt a neve) fiókot állított Debreczenben egész észak-keleti Magyarországra kiterjedő hatáskörrel. A bank fiók-személyzete teljes csendben, családias jeleggel ünnepelte meg az évfordulót. Rajtok kívül még csak Fischer Ferdinánd, az intézet volt első főnöke, jelent meg a barátságos lakomán.

— **Diadal.** Koszorús dalegyetünk ismét fényesen megállotta helyét az országos dalversenyen, a hol a legjelesebb magyar dalárdákkal küzdött meg a babéért. A közönség tüntetőleg éljenzte tapsolta dalosainkat, a fővárosi sajtó pedig osztatlanul a legelső helyre sorozta őket a hazai dalegyetek között. A hat év óta fennálló munkás dalegyet is derekasan kitett magáért. Először vett részt országos dalversenyen és elismerő oklevélre érdemesítették. Ebben a szép sikerben hathatós érdeme van Janny József karmesternek. A munkás dalegyet is nagy ovációknak volt tárgya Budapestben.

— **Szüreti mulatság.** A debreczeni iparos ifjuság önképző egylete, Debreczenben eddig még soha nem rendezett, felelte mulattató szüreti ünnepélyt tart a jövő hó folyamán. Az előleges intézkedése meglehetősen céljából e hó 19-én tartotta vigalmi százas bizottság első összejövetelét.

— **„Sion” egyesület** zászló felavatási ünnepélye csütörtökön d. u. folyt le nagy és díszes közönség jelenlétében. Nagy hatást keltett a dr. Bakonyi S. ügyvéd alkalmi s Krausz rabbinus föladatú beszéde. De túl haladta a sikert dr. Benedek János győzelme, ki hatalmas alkalmi ódájával elragadta a nagy közönséget. A szegbeverésnél sokan beszéltek s miután nem lehetett befejezni ezt az aktust, hát lesz egy pót szegbeverési ünnepség. Az esti táncmulatságon jelen volt a város élőkölösége, a főispán ő méltóságával vallás különbség nélkül.

— **Nehéz napok.** Nehéz és meleg napjai lesznek a jövő hóban a 39-dik gyalogezred katonáinak. E hó 21-kén reggel indultak el Debreczenből,

hogy a nagy gyakorlatokat megtartsák. A gyakorlatok színhelye Köbölkút, Székelyhid és Margitta környéke lesz. Katonáink az egész útat gyalog teszik meg. — A Debreczenben állomásozó honvéd seregnek e hó 23-kán kezdődnek a meleg napjai. Az ezred ugyanis akkor indul Pestmegyébe Kókára, a hol nagy gyakorlatokat fog tartani.

— **Orpheum a Nagyerdön.** Leányel József magyar daltársulata vasárnap aug. 23-án d. u. 1/2 4-től este 8 óráig családok részére szánt műsorral tartja utolsó előadását. Ez alkalommal a társulat előadja a „Hölgy zászlóalj” című operette-szerű életképet, „Égy katona idilli”, „Bogar Imre” magyar daljátékot. Szabad bemenet.

— **Az adozók érdekében.** Az 1896., 1897., 1898. évekre Csapó-utczában kivetendő III. oszt. kereseti adó kivetést lajstrom f. évi aug. 16-tól a Hungária épület második emeletén levő adó-kivető osztálynál 8 napi közszemlére kitétetett és az adó kivető bizottság működését f. évi aug. 24-én a városháza kis tanácsstermében az alább kitűzött napokon reggeli 8 órától a következők sorrendben izgja megtartani és pedig: aug. 24-én 1—70, 25-én 71—130, 26-án 131—190, 27-én 191—260, 28-án 261—378-ik tételig. Ennél fogva figyelemztetnek a csapó-utcai kerületben lévő III. oszt. ker. adó alá tartozó adozók, hogy a közszemlére kitett lajstromot, saját érdekében, megtekintésék.

CSARNOK.

Gizike emlékkönyvébe.

Feledni könnyű, emlékezni nehéz.

Oh, az ember gyarló, mert saját üdveért, boldogságát megtagadja sokszor perczeig tartó mulandó örömrét.

A balsorsot feledtetni veled néhány derült pillánat és boldogságra nem tudsz visszaemlékezni, midőn balgán azt hiszed, hogy még boldogabb vagy.

Ugy mint a gyermek, a ki örvend az ő rövid ruhájának és midőn az első hosszú öltönyt kapja, rögtön feledi amant, a játékszert, a gondnőküli perczeket, mert fokozott vágyait kielégítve látja.

Az éretlen virág is görcsösen ragaszkodik az ághoz, virul, illatoz és midőn a vén törzsnek díszére válna, lehull, elhagyja helyét, hogy rövid időre illatát egyedül terjessze, pompájában gyönyörködjenek és csakhamar elhervad, elpusztul.

Mily óriási a gyermeki szeretet és mégis midőn önálló gondolatokra ébred az ifjuságát vágyai ösztönzik, távozik, távozik a körből és nem emlékszik többé semmire a mult időkől.

Mindent, de mindent feled az ember, gyakran még legszentebb érzelmeit sem tudja visszaidézni.

Édes gyönyörrel tölti el a keblét az első, igaz szerelem, azt hiszed nagyobb boldogság a földön nem létezik, mint szeretni és szeretettetni és újabb idők, gyors változások, új lények megpillantása alkalmával, második szerelmednél tagadod az elsőt.

Fra-Friolamában a szerelmes Gitta ilyenformán panaszkodik:

Örökké tart a nap,

Örökké az éj,

Örökké táplál a romény

S örökké tart a csüggedés.

E nagy világon minden jó és rossz

Az örökké.

Csak a szerelem és boldogság

E köttő nem tart örökké.

És csakugyan, bár érzelmeink folyton lelkesülnek, szívünk szeretni kész, de szerelmünk, legfőbb boldogságunk nem tarthat örökké, mert a boldogság csak rövid ideig boldogít és csak akkor tudjuk mérlegelni, midőn boldogtalanok vagyunk. A szerelem vágy és ha vágyaid nem teljesülnek, ha viszont nem szeretettel, boldogtalanok érzed magad és ha igen, a szív érzelmei új meg új vágyakat kapnak és ez így tart örökké; még boldogságodban is boldogtalan vagy.

Emléklapok! Jó leányka, hát azt hiszed, hogy majdan halvány sorok emlékeztetnek régi időkre. Tévedsz. Egy ember emléké sok száz ujjab feledteteti és a mit tömegesen leromboltak, azt egy nem képes ismét fölépíteni.

A sírköbe a véső aranyos betűkkel beigtatja az érdemeiket és mégis midőn évek mulva azokat olvassuk, magára a mire emlékezni akarunk, nem emlékszünk.

Fejedelmek, írók, költők, kiknek emléküik évszázadokon át fenmaradt, csatákat nyertek, a művelődésnek úttörői voltak és nem emléksorokkal, hanem emlékekkel dicsőítették, koszorúzták meg neveiket.

Emléket mit is adhatnék én neked szép leányka mást, mint szerelmet, csakhogy ez oly emlék, a melyet viszonzni is kell, oh viszonzod tehát és oly emléket adsz, mit a szívünkbe vésünk be és míg csak a szív szeretni tud, annak a szerelme mindig legszentebb ereklyéje marad.

Nyitott könyv a szív, melybe csak szerelmeket jegyeznek be, két rovata van: tartozik és követel és ha mind e kettő ki van egyenlítve, a tulajdonos valahányszor beletekint és látja a békésen lebonyolított üzleteket, örömmel gondol vissza arra, kivel az ügyletet megkötötte s légy meggyőződve, hogy lelkiismeretes, pontos kereskedő, akár nagyban,

